

Br: 01-040/22-7775/11

13. septembar 2022.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI
Nacrt zakona o izmjenama i dopunama
Zakonika o krivičnom postupku

Vrijeme trajanja javne rasprave: 30 dana

Način sprovođenje javne rasprave: Dostavljanjem sugestija, primjedbi i komentara u pisanom ili elektronskom obliku u roku od 30 dana od dana objavljivanja javnog poziva na internet stranici Ministarstva pravde i portalu e-uprave. U cilju obezbjeđenja učešća relevantnih subjekata, Ministarstvo pravde je 29.08.2022. organizovalo Okrugli sto, za koji nije bilo zainteresovanih subjekata.

Ovlašćeni predstavnici ministarstva koji su učestvovali u javnoj raspravi:

- Bojan Božović, državni sekretar,
- Ivana Mašanović, načelnica Direkcije za krivično zakonodavstvo.

Rezime dostavljenih sugestija, primjedba i komentara, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

R.br.	Podnosilac sugestije, primjedbe, komentara	Sugestija, primjedba, komentar	Odgovor na sugestiju, primjedbu, komentar
1.	Milenka-Seka Žižić Sudija Vrhovnog suda Crne Gore	Smatram da uvođenjem novog člana 146a Zakona o krivičnom postupku pod nazivom „Stručno lice“, crnogorski krivičnoprocesni sistem, a naročito praksa nijesu adekvatni da u ovom trenutku usvoje jedan ovakav institut, a naročito imajući u vidu sva otvorena pitanja, kako u zakonodavstvu, tako i u praksi.	Predlog se ne prihvata. Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove strankama i braniocu u pogledu

			<p>predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.</p>
2.	<p>Goran Šćepanović Sudija Viši sud u Podgorici</p>	<p>Smatram da odredba koja svakako ne bi doprinijela efikasnosti krivičnog postupka jeste uvođenje pojma stručnog lica iz člana 146a. Kao što je već poznato sud ne može sam odlučivati kada su u pitanju oblasti u kojima nema stručna znanja i u tim slučajevima je potrebna pomoć stručnih lica.</p>	<p>Predlog se ne prihvata. Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz</p>

			na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.
3.	Goran Šćepanović Sudija Viši sud u Podgorici	Sugerisano da se razmotre i izmjene koje bi omogućavale ubrzavanje glavnog pretresa.	Predlog se prihvata. Ministarstvo pravde će razmotriti navedenu sugestiju.
4.	Nikola Božović Sudski vještak iz oblasti hemije	Propisivanje novog člana, koji bi nosio naziv: “reprezentativno uzorkovanje”.	Predlog se ne prihvata. Materija će biti regulisana posebnim propisom.
5.	Nikola Božović Sudski vještak iz oblasti hemije	Predlažem izmjenu člana 269a ZKP-a, da se omogući reprezentativno uzorkovanje dokaznog materijala shodno postavljenim uputstvima UN-a ili ENFSI.	Predlog se ne prihvata. Materija će biti regulisana posebnim propisom.
6.	Udruženje sudskih vještaka Crne Gore	Predlažemo izmjenu člana 146a tako što će se brisati dio „može biti i“, a umjesto toga staviti „je“, na način da ovaj stav glasi „Stručno lice je vještak koji je upisan u registar sudskih vještaka“. Takođe, smatramo da je u članu 269a stav 4, „stručno lice“ izjednačeno sa pojmom sudski vještak, kao i da čl. 42, 45, 46, 47, 48 i 49 propisuju procesne radnje stručnih lica i procesne odgovornosti.	Predlog se ne prihvata. Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove

			<p>strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.</p>
7.	Lidija Vukićević Državni tužilac	<p>Saglasna sam sa sugestijama sudije Milenke Žižić datim na Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama zakonika o krivičnom postupku, u vezi sa uvođenjem novog člana 146a ZKP-a.</p>	<p>Predlog se ne prihvata. Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili</p>

			nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.
8.	Boris Savić Sudija Viši sud u Podgorici	<p>Odredbom člana 268 ZKP-a predviđeno je da:</p> <p>(3) Sudija za istragu će, u prisustvu državnog tužioca, saslušati lice iz stava 1 ovog člana o svim okolnostima od značaja za donošenje odluke o određivanju pritvora i odmah poslije saslušanja, a najkasnije u roku od 24 časa od kad mu je to lice dovedeno, odlučiti da li će odrediti pritvor ili odbiti predlog za određivanje pritvora.</p> <p>Ovdje se u praksi postavilo pitanje kakav je status okrivljenog u periodu od ovih 24 časa?</p>	Sugestija se prihvata. Ministarstvo pravde će razmotriti navedenu sugestiju.
9.	Boris Savić Sudija Viši sud u Podgorici	<p>Odredba člana 279 ZKP- a, kojom je regulisano određivanje pritvora u istrazi rok od 24 časa uopšte ne postoji, već je sudija za istragu, ako je donijeta naredba o sprovođenju istrage dužan da sasluša okrivljenog i donese odluku o pritvoru do isteka zadržavanja.</p> <p>Ova odredba u praksi je napravila puno problema, jer u situacijama kada je donijeta naredba i kada se podnosi predlog za određivanje pritvora, a privodi se desetak okrivljenih, sudija za istragu nije u mogućnosti da sva ta lica sasluša, odmah donese odluku i istu napiše u roku zadržavanja. Takođe navodim primjer da je moja poslednja odluka o određivanju pritvora imala 60 stranica i nije realno očekivati da se isto može</p>	Sugestija se ne prihvata.

		završiti u tako kratkom vremenskom periodu.	
10.	Boris Savić Sudija Viši sud u Podgorici	Predlažem izmjenu člana član 417 ZKP-a, smatram da bi trebalo propisati da se rješenja mogu samo jednom ukidati, čime bi se i ova faza postupka učinila efikasnijom i pravni stavovi drugostepenih sudova bi se lakše implementirali kroz meritorne odluke neposredno višeg suda i davali jasnu praksu za buduće postupanje.	Predlog se prihvata.
11.	Boris Savić Sudija Viši sud u Podgorici	Članom 257a ZKP-a, predviđeno je da se na osnovu naredbe sudije za istragu može pribaviti podaci o telefonskim komunikacijama (bez sadržine komunikacije), ako postoje osnovi sumnje da je vlasnik ili korisnik telekomunikacionog sredstva izvršio krivično djelo. U stavu 3 ovog člana je predviđeno da ova naredba mora sadržati preciznije podatke o telefonskom broju, IMEI broju, e-mail adresi i sl. Smatram da bi zakon morao ovu situaciju regulisati i dati mogućnost da se kroz dozvoljavanje pribavljanje listinga komunikacija određenog baznog područja i bez preciziranja konkretnih podataka o elektroskom sredstvu, pribave podaci o eventualnom izvršiocu i da taj interes pretežniji u odnosu na potrebu zaštite privatnosti komunikacija, uz ograničenje da se ovakvi dokazi mogu pribavljati samo za najteža krivična djela i uz restriktivni vremenski okvir za koji se takvi podaci traže, čime bi se zadiranje u privatnost svelo na minimum.	Predlog se ne prihvata. Polazeći od člana 42 Ustava Crne Gore, bez odgovarajuće odluke suda, ne postoji pravo na dobijanje podataka iz sfere privatnih komunikacija, od telekomunikacionih operatera o korisnicima njihovih usluga - protiv kojih nijesu određene mjere tajnog nadzora ("treća lica"), o obavljenoj komunikaciji i vremenu uspostavljanja veze, jer i ti podaci predstavljaju integralni element zaštićene tajnosti komunikacije putem telefona.
12.	Doc.dr Valentina Smolović Defektolog- specijalni pedagog Marijana Ristić Defektolog- specijalni pedagog	U članu 10 Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama zakonika o krivičnom postupku Crne Gore dodaje se novi član 65c ZKPCG koji se odnosi u potpunosti na Stručne službe formirane prije skoro 10 godina u dva Viša suda u Podgorici i Bijelom Polju i VDT u Crnoj Gori. Naime, nejasno je i nerazumljivo o kojim se Stručnim službama radi	Predlog se ne prihvata. Kada je riječ o podršci, nepostojanje nacionalne službe za podršku žrtvama ima za posledicu da one često ne mogu da dobiju sveobuhvatnu pomoć, prilagođenu njihovim potrebama u najranijim fazama postupka. Postojanje specijalizovanih službi

		<p>jer je član 65c st. 1, 2 i 3 u potpunosti identičan sa članom 46 st. 2, 3 i 4 Zakona o postupanju prema maloljetnicima u krivičnom postupku osim u dijelu čl. 65c u st. 1 ZKP-a - gdje piše da se Stručne službe obrazuju u Višim državnim tužilaštvima.</p>	<p>od suštinskog je značaja za efikasnu i efektivnu zaštitu prava žrtava. U sistemima u kojima ne postoje ovakve službe i organizacija, žrtve nisu spremne da prijave krivično djelo i aktivno učestvuju u krivičnim postupcima, čime njihova procesna prava postaju „teorijska i iluzorna.</p>
13.	<p>Doc.dr Valentina Smolović Defektolog- specijalni pedagog Marijana Ristić Defektolog- specijalni pedagog</p>	<p>U članu 10 nacрта zakona o izmjenama i dopunama zakonika o krivičnom postupku, u članu 65c stav 2 ZKP-a, glasi da poslove u Stručnoj službi obavljaju stručna lica različitih specijalističkih profila (socijalni radnici, psiholozi i sl...).</p> <p>Neophodno je da poslije riječi socijalni radnici, psiholozi dodati riječi: defektolozi - specijalni pedagozi.</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>
14.	<p>Doc.dr Valentina Smolović Defektolog- specijalni pedagog Marijana Ristić Defektolog- specijalni pedagog</p>	<p>Član 146a stav 2 potrebno je izbrisati jer stvara konfuziju i komplikaciju tokom postupka.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava: da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala</p>

			odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.
15.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	<p>Članom 31 nacrta zakona o izmjenama i dopunama zakonika o krivičnom postupku koji se mijenja važeći član 266 ZKP- a, smatramo da će se predložena izmjena negativno odnositi na budžet, o čemu se mora voditi računa posebno u uslovima finansijske krize u svjetskim razmjerama, o kojim finansijskim efektima predloženog zakona se očigledno nije mnogo vodilo računa.</p> <p>Takođe, predloženim izmjenama se oduzima povjerenje zakonodavca u postupanje državnog tužioca u situaciji kada sam osumnjičeni izabere da ne uzme branioca, a nisu ispunjeni uslovi za obaveznu odbranu.</p> <p>Zaključuje se da državni tužilac mora biti servis osumnjičenom da angažuje branioca, iako branioca mogu angažovati i druga lica koja su navedena u zakonu. Pored toga ovakva norma člana 31, vodi nepotrebnom odlaganju i odugovlačenju postupka u prvih 24 časa, koja su od velike važnosti kako za policiju, tako i za državnog tužioca u cilju obezbjeđenja dokaza i drugih neodložnih radnji.</p>	Predlog se djelimično prihvata.
16.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	Uvođenjem novog člana 146a ZKP- a, sa aspekta da se takva mogućnost daje samo odbrani, a ne i tužiocu je problematična. Prema tome, zakonodavac uvodi	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 6 stav 3 tačka d Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda propisuje da svako ko je optužen za krivično djelo ima sljedeća minimalna prava:</p>

		<p>“nejednakost oružja”, dajući odbrani pravo na stručno lice, a tužiocu ga oduzima.</p> <p>Uvođenjem ovog instituta, kao i nejasnim određenjem ko može biti stručno lice, jer iz propisanih odredbi to može biti bilo koje lice sa određenim stručnim znanjem, pa i ako nije na listi vještaka, a može biti i vještak, te da se isti pojavljuje na glavnom pretresu kada se određuje vještačenje, je u suprotnosti sa dosadašnjom praksom rada sudova i državnih tužilaštava, koja u većini slučajeva vrše vještačenja u postupku istrage ili izviđaja.</p>	<p>da sam ispituje ili zahtijeva ispitivanje svjedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svjedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svjedoka optužbe. Tako je Evropski sud za ljudska prava u presudi Khodorkovskiy i Lebedev protiv Rusije, br. 11082/06, 25. jul 2013, st. 732-735. naveo da „moglo bi biti teško sporiti izvještaj vještaka (tužilaštva) bez pomoći drugog vještaka za odgovarajuću oblast. Prema tome, samo pravo odbrane da zamoli sud da angažuje drugog vještaka nije dovoljno. Da bi se na djelotvoran način ostvarilo to pravo, odbrana mora imati istu priliku da uključi svoje vještačenje.“ Član 16 stav 2 ZKP propisuje da je sud dužan da obezbijedi jednake uslove strankama i braniocu u pogledu predlaganja dokaza, pristupa dokazima i njihovom izvođenju. Međutim, u ZKP-u nije postojala odredba kojom se omogućava odbrani da angažuje vještaka ili nalaze vještaka dostavi kao dokaz na suđenju. Imajući u vidu navedeno, u krivično procesno zakonodavstvo uvodi se mogućnost okrivljenog ili njegovog branioca da kada je u toku postupka određeno vještačenje, imaju pravo da u toku glavnog pretresa angažuju stručno lice koje mogu izabrati i punomoćjem isto ovlastiti. Institut „Stručno lice“ jeste alat na strani odbrane i okrivljenog koji treba da pomogne u postavljanju pitanja o predmetu vještačenja.</p>
17.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	<p>U prelaznim odredbama, odredbe koje se odnose na stručnu službu za podršku žrtvama primjenjivati će se tek nakon godinu dana od stupanja na snagu zakona. Mišljenja smo da je taj rok, kao i rok od 9 mjeseci za donošenje podzakonskih akata dug.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>U cilju donošenja podzakonskih akata i uspostavljanja Stručnih službi, što podrazumijeva i ljudske i tehničke kapacitete., smatramo da su rokovi primjereni.</p>
18.	Više državno tužilaštvo Crne Gore	<p>Smatramo da je ZKP trebalo mijenjati u pogledu pretresa mobilnih telefona koji se za sada obavlja prema pravilima za pretres</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p>

		<p>stana. Mobilni telefon je uređaj koji se ne može "pretresti" kao stan, u prisustvu dva svjedoka. Prvo, svjedoci su osobe koje nemaju stručna znanja oz oblasti informatike i nejasno je koji je smisao njihovog prisustva pretresu telefona. Drugo, pretres telefona se nekada obavlja satima i danima, u slučajevima kada imalac telefona ne daje njegovu šifru, kada se čeka na ažuriranje softvera kako bi se "provalila" šifra. Dakle, smatramo da pretres telefona treba urediti prema posebnim pravilima.</p>	
19.	<p>Više državno tužilaštvo Crne Gore</p>	<p>U dijelu odredbi o mjerama tajnog nadzora, član 157 stav 4 ZKP-a, smatramo neosnovanim da se samo jedna vrsta mjera tajnog nadzora može odrediti prema predmetu krivičnog djela, u sličaju kada je nepoznat učinilac. Osim toga, smatramo da treba preciznije urediti odluku instaciono višeg tužioca u slučaju postupanja po pritužbi na rješenje o odbacivanju krivične prijave. Cijeneći sve odredbe predloženog zakona, ne može se otrgnuti utisku da su zakonom uvažene sugestije suda i odbrane, a da je tužiocu dato čak manje prava nego sto je do sada imao, te se najavljenim izmjenama dovodi u pitanje objektivitet tužilačke istrage, dok naprotiv, mišljenja smo da je upravo tužilačka istraga dala više nego dobre rezultate, kako u pogledu dužine trajanja tako i u kvalitetu i objektivnom i zakonitom sprovođenju iste.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>U odnosu na predlog za izmjenu člana 157 stav 4, predlog se ne prihvata iz razloga što je tajno praćenje i video i audio snimanje lica i predmeta jedina mjera koja se može odrediti samo prema predmetu jer je identitet učinioca krivičnog djela nepoznat.</p>
20.	<p>Akcija za ljudska prava (HRA)</p>	<p>Predlažemo izmjenu u članu 268 stav 6 ZKP-a, koja glasi:</p> <p>"Kad je lice lišeno slobode dovedeno državnom tužiocu, to lice ima pravo na zdravstveni pregled od strane doktora medicine kad to zatraži ili kada to zatraže njegov branilac, član njegove porodice, lice sa kojim živi u vanbračnoj zajednici ili partner u zajednici lica</p>	<p>Predlog se prihvata.</p>

		<p>istog pola. Državni tužilac je dužan da naloži zdravstveni pregled lica lišenog slobode kada postoje indicije da je ono pretrpjelo zlostavljanje. Izvještaj o obavljenom zdravstvenom pregledu prilaže se spisima predmeta.”</p> <p>Takođe, dodaje se novi stav 7, koji glasi:</p> <p>“Sudija za istragu je dužan da naloži zdravstveni pregled lica kom se određuje pritvor kada postoje indicije da je ono pretrpjelo zlostavljanje.”</p>	
21.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se vrati ranije zakonsko rješenje, koje je glasilo ovako:</p> <p>(1) Optužnica se dostavlja vijeću iz člana 24 stav 7 ovog zakonika radi kontrole i potvrđivanja.</p> <p>(2) Kad vijeće utvrdi da postoje greške ili nedostaci u optužnici iz člana 292 ovog zakonika ili u samom postupku ili je potrebno bolje razjašnjenje stanja stvari da bi se ispitala osnovanost optužnice vratiće optužnicu da se zapaženi nedostaci otklone ili da se istraga dopuni, odnosno sprovede. Tužilac je dužan da, u roku od tri dana od dana kad mu je saopštena odluka vijeća, podnese ispravljenu optužnicu ili da u roku od dva mjeseca dopuni istragu ili je sprovede. Iz opravdanih razloga, na zahtjev tužioca, ovaj rok se može produžiti. Ako državni tužilac propusti rok, dužan je da o razlozima propuštanja obavijesti višeg državnog tužioca. Ako oštećeni kao tužilac propusti pomenuti rok, smatraće se da je odustao od gonjenja i postupak će se obustaviti.</p> <p>(3) Ako je potrebno bolje razjašnjenje stvari da bi se ispitala osnovanost optužnice oštećenog kao tužioca, vijeće će optužnicu dostaviti sudiji za istragu da u roku</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>U cilju da se postupak za potvrđivanje optužnice bespotrebno ne odugovlači, članom 34 Predloga zakona izvršena je izmjena člana 293 ZKP-a koja se odnosi na kontrolu i potvrđivanje optužnice. Naime, imajući u vidu da se o pravnoj valjanosti optužnice odlučuje sud, data je obaveza na strani suda da po prijemu optužnice istu dostavi okrivljenom i braniocu koji se mogu o istoj pisano izjasniti. Odredbe o ročištu brišu se. Nakon protoka rokova, odnosno dostavljanja izjašnjenja, sud donosi rješenje o potvrđivanju optužnice u slučaju da su ispunjeni zakonom predviđeni uslovi. Okrivljeni i branilac imaju pravo žalbe na rješenje o potvrđivanju optužnice. Pravosnažnošću rješenja o potvrđivanju optužnica stupa na pravnu snagu.</p>

		<p>od dva mjeseca preduzme određene dokazne radnje.</p> <p>(4) Ako vijeće utvrdi da je za krivično djelo koje je predmet optužbe nadležan drugi sud, oglasiće nenadležnim sud kojem je podnesena optužnica i po pravosnažnosti rješenja uputiće predmet nadležnom sudu.</p> <p>(5) Ako vijeće utvrdi da se u spisima nalaze zapisnici ili obavještenja iz člana 211 ovog zakonika, donijeće rješenje o njihovom izdvajanju iz spisa. Protiv ovog rješenja dozvoljena je posebna žalba o kojoj odlučuje vijeće neposredno višeg suda. Po pravosnažnosti rješenja, predsjednik vijeća iz člana 24 stav 7 ovog zakonika obezbijediće da se izdvojeni zapisnici i obavještenja zatvore u poseban omot i predaju sudiji za istragu radi čuvanja odvojeno od ostalih spisa. Izdvojeni zapisnici i obavještenja se ne mogu razgledati niti se mogu koristiti u krivičnom postupku.</p>	
22.	<p>Akcija za ljudska prava (HRA)</p>	<p>Predlažemo da se ponovo uvede ranije zakonsko rješenje prema kome se sporazum o priznanju krivice može zaključiti za jedno krivično djelo ili za krivična djela u sticaju za koja je propisana kazna zatvora do deset godina, do utvrđivanja objektivne potrebe i uslova za primjenu ovog instituta na sva krivična djela bez obzira na visinu zapriječene kazne.</p> <p>Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:</p> <p>„Sporazum o priznanju krivice ne može se zaključiti sa okrivljenim koji se tereti za krivično djelo iz čl. 401 i 401a Krivičnog zakonika Crne Gore.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Crnogorski model sporazuma o priznanju krivice, kako je propisan u zakonu, odiše evropskim vrijednostima, ne samo po pitanju poštovanja kontinentalne evropske tradicije uređenja krivičnog postupka, nego i propisivanja garancija zaštite okrivljenih i žrtava krivičnih djela. Ipak, postoje pojedini segmenti u postupku koji traže dodatno usaglašavanje sa aktuelnim standardima razvijenim najviše u pravu Savjeta Evrope i praksi Evropskog suda za ljudska prava. S tim u vezi, a imajući u vidu ranjive kategorije kada govorimo o pojedinim krivičnim djelima, izvršene su izmjene odredbi ZKP-a kojima se reguliše Sporazum o priznanju krivice.</p>

23.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se u članu 50 ZKP-a, poslije stava 1 dodaje novi stav 2, koji glasi:</p> <p>“Državni tužilac je dužan da obrazloži odluku o odustanku od optužbe i dostavi je sudu i strankama.”</p>	Predlog se prihvata.
24.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se u članu 72 stav 2 ZKP-a, mijenja tako što se riječi “mu se predoči sadržina krivične prijave” mijenjaju u riječi “da pročita krivičnu prijavu”, tako da stav 2 glasi:</p> <p>„Prije prvog saslušanja osumnjičenog, branilac ima pravo da pročita krivičnu prijavu.“</p>	Predlog se prihvata.
25.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>U članu 83 stav 1 se mijenja brisanjem riječi: “ili izvršenja odluke o pritvoru ili dovođenju okrivljenog ili drugog lica ili radi lišenja slobode učinioca krivičnog djela koji je u bjekstvu ili lica za kojim je raspisana potjernica”.</p> <p>Imajući u vidu naslov člana 83, preciziranje da se javne prostorije mogu pretresati bez naredbe suda propisati u posebnom članu, koji će se odnositi na javne prostorije, a ne na tuđi stan.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 83 ne odstupa od člana 41 Ustava Crne Gore.</p>
26.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se poslije člana 153 dodaje novi član 153a, pod nazivom: “Obavezno psihijatrijsko vještačenje”, koje glasi:</p> <p>„U slučaju sumnje da je nad okrivljenim ili oštećenim izvršeno krivično djelo iz člana 166, 166a i 167 Krivičnog zakonika Crne Gore, psihijatrijsko vještačenje je obavezno.“</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Zakonik o krivičnom postupku u članu 137 propisuje da vještačenje određuje organ koji vodi postupak pisanom naredbom koja mora da sadrži: zadatak i obim vještačenja, rok za podnošenje pisanog nalaza i mišljenja i određivanje lica koje će izvršiti vještačenje a koje je upisano u Registar sudskih vještaka ili Registar pravnih lica za vršenje vještačenja. Razmatarajući odredbe Zakonika kojim se uređuje oblast vještačenja, preciznije član 153, ovim članom uređuje se psihijatrijsko vještačenje okrivljenog , ali se ono može</p>

			odnositi i na oštećenog i svjedoke. U tom slučaju važe opšta pravila o vještačenju.
27.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se u članu 156 stav 2 ZKP-a, brišu riječi: "i ako su fotografija, odnosno snimak napravljeni uz prećutnu ili izričitu saglasnost o sumnjičenog, odnosno okrivljenog kad se on ili njegov glas nalaze na fotografiji, odnosno snimku."</p> <p>Stavovi 3, 4 i 5 se brišu.</p> <p>Dodaje se novi stav 3 i glasi: „Ako je na snimku djeteta, snimak će se reprodukovati izmjenom lika i glasa djeteta, ako je to potrebno radi zaštite interesa djeteta, vodeći pritom računa o interesima postupka u cjelini.“</p> <p>Dosadašnji stavovi 6 i 7, postaju stavovi 4 i 5, a iz njih se brišu riječi "Kad su fotografije ili audio, odnosno audiovizuelni snimci nastali u skladu sa st. 1 do 5 ovog člana".</p> <p>Stav 8 ostaje neizmjenjen i postaje stav 6.</p>	<p>Predlog se djelimično prihvata.</p> <p>Prihvata se dodavanje novog stava u odnosu na postupanje kada se na snimku/cima nalazi dijete.</p> <p>U ostalom dijelu predlog se ne prihvata. Da bi se određena fotografija, odnosno zvučni i video snimak, koji se ne odnosi na registrovanje određene dokazne radnje mogli koristiti kao dokaz, potrebno je ispunjenje sledećih kumulativnih uslova: a) ako je utvrđena autentičnost tih materijalnih dokaza, kao posebnih oblika nosilaca zvučnih ili video informacija; b) ukoliko je isključena mogućnost fotomontaže ili videomontaže, kao i ako su isključni drugi oblici falsifikovanja fotografija i snimaka; te c) ukoliko je snimak napravljen uz prećutnu ili izričitu saglasnost osumnjičenog, odnosno okrivljenog, kada se njegov lik ili njegov glas nalaze na fotografiji, odnosno snimku.</p> <p>Prećutna saglasnost okrivljenog, odnosno osumnjičenog za pravljanje fotografije ili snimaka, postoji uvijek kada se on nije izričito protivio fotografisanju, odnosno snimanju.</p> <p>Posebno su značajne fotografije, audio i video snimci koji su nastali kao vid određenih opštih bezbjednosnih mjera, na mjestima koja se po pravilu, moraju posebno obezbjeđivati radi zaštite ljudi i imovine, a naročito zbog opasnosti zbog terorističkih napada, kao što je slučaj sa aerodromima, željezničkim stanicama, metro stanicama, bankama itd. Takve fotografije ili snimci uvijek mogu poslužiti kao dokaz, jer je to sa</p>

			jedne strane, opravdano potrebom zaštite takvih objekata, ali to važi i za određene otvorene površine, kada se snimaju ili se mogu snimati, pa tu nema govora o povredi prava na privatnost.
28.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>U članu 159 stav 5 ZKP-a, mijenja se i glasi:</p> <p>„Na osnovu naredbe sudije za istragu mjere iz člana 157 stav 1 i stav 2 tač. 3 do 6 ovog zakonika, mogu trajati do četiri mjeseca. Iz opravdanih razloga, navedene mjere se mogu produžavati prema istom licu i za isto krivično djelo najduže do 8 mjeseci od donošenja prve naredbe za određivanje mjera tajnog nadzora. Izvršenje mjera će se naredbom prekinuti kad prestanu razlozi za njihovu primjenu. Mjere čije je izvršenje prekinuto mogu se iz opravdanih razloga nastaviti prema istom licu i za isto krivično djelona osnovu naredbe. U maksimalni rok trajanja mjere računa se i vrijeme prekida izvršenja mjere. Nakon proteka rokova iz ovog stava, ne može se nastaviti izvršenje, niti nova mjera odrediti za isto krivično djelo i prema istom izvršiocu. Predlog za preduzimanje mjere iz člana 157 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakonika može se odnositi samo na jedan simulirani akt, a svaki naredni predlog za preduzimanje ove mjere protiv istog lica mora sadržati razloge koji opravdavaju ponovno preduzimanje ove mjere.”</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Zakonom o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku iz 2015. godine, izvršene su određene izmjene u odnosu na nadležnost za određivanje i trajanje mjera tajnog nadzora koje je propisano članom 159 zakonika. Imajući u vidu da je dotadašnja dužina trajanja mjera tajnog nadzora značajno otežavala prikupljanje dokaza i podataka o krivičnom djelu i učinocu, te da su postojale preporuke eksperata u ovom pravcu, izvršena je izmjena na način da se one sada, pored toga što mogu trajati do 4 mjeseca, mogu produžavati prema istom licu i za isto krivično djelo najduže do 18 mjeseci od donošenja prve naredbe za njihovo određivanje. Nadalje, njihovo izvršenje se prekida kada prestanu razlozi za izvršenje, dok se sa druge strane takve prekinute mjere mogu iz opravdanih razloga nastaviti prema istom licu i za isto krivično djelo. Ono što je jasno propisano ovim stavom jeste da se, nakon proteka rokova za trajanje mjera, ne može nastaviti izvršenje niti se može odrediti nova mjera prema istom licu i za isto krivično djelo i da se u maksimalno trajanje mjere računa vrijeme prekida izvršenja mjere.</p>
29.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se u članu 178 Zakona stav 1 mijenja tako što se riječ “će” mijenja u riječ “može”, tako da stav 1 glasi:</p> <p>“U toku istrage, sudija za istragu može ukinuti pritvor na predlog državnog tužioca”.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Predlog državnog tužioca za ukidanje pritvora povlači obavezno ukidanje pritvora, a o predlogu okrivljenog i njegov branioca za ukidanje pritvora odlučuje sudija za istragu. Sudija</p>

			za istragu po službenoj dužnosti ne određuje pritvor, već na predlog državnog tužilaštva, te odsustvo predloga za produženje pritvora uzrokuje prestanak mjere pritvora istekom roka određenog prethodnim rješenjem.
30.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se u članu 203b stav 2 ZKP-a, nakon "iz stava 1 ovog člana", dodaju se riječi "sa obrazloženjem", a briše se rečenica: "Lica iz člana 203a ovog zakonika nemaju pravo na uvid u razloge državnog tužioca kojim odbija zahtjev za uvid u spise predmeta".</p> <p>Takođe, dodaje se novi stav 3 koji glasi: Odluka sudije za istragu kojom se odbija prigovor lica iz čl. 203a dostaviće se tim licima i državnom tužilaštvu obrazložena. Dosadašnji stav 3, postaje stav 4.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Član 203b predstavlja izuzetak od 203a kojim se propisuje mogućnost da se u izviđaju i istrazi može uskratiti pravo na uvid u dio spisa predmeta i to iz razloga da ako bi time bila ugrožena svrha istrage, nacionalna bezbjednost i zaštita svjedoka, što u daljem postupku ne smije ugroziti pravo na odbranu.</p>
31.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>Predlažemo da se dodaje novi stav 7 u član 230 ZKP-a, koji glasi: „Ako zahtjev za naknadu nužnih izdataka i nagrade iz stava 1 ovog člana ne bude usvojen ili sud o njemu ne donese odluku u roku od dva mjeseca od dana podnošenja zahtjeva, okrivljeni i branilac imaju pravo da potraživanja ostvaruju u parničnom postupku protiv Crne Gore.“</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Zahtjev za naknadu nužnih izdataka i nagrade može biti preuranjen.</p>
32.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>U članu 257 dodaje se novi stav 3 koji glasi: "Policija je dužna da zabilježi, uređajem za audiovizuelno snimanje, svako prikupljanje obavještenja od građana, kao i svako drugo uzimanje izjave ili ispitivanje građana u bilo kom svojstvu i ovi snimci se prilažu zapisniku, odnosno službenoj zabilješci." Dosadašnji stavovi 3 i 4 postaju stavovi 4 i 5.</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Zakonik o krivičnom postupku već sadrži odredbe koje se odnose na audiovizuelno snimanje kada su u pitanju radnje policije.</p>
33.	Akcija za ljudska prava (HRA)	<p>U članu 264 stav 3 mijenja se i glasi: "U slučaju da lice lišeno slobode ne bude sprovedeno državnom</p>	<p>Predlog se ne prihvata.</p> <p>Zakonik o krivičnom postupku već sadrži odredbe.</p>

		tužiocu u roku od 6 časova od časa lišenja slobode, policija je dužna da to lice pusti na slobodu odmah”.	
34.	Akcija za ljudska prava (HRA)	U članu 267 predlažemo sljedeće izmjene: U stavu 1 riječi “a najduže 72 časa”, mijenjaju se riječima “a najduže 48 časova” i dodaje se nova rečenica: „Izuzetno, na predlog državnog tužioca, sudija za istragu može produžiti zadržavanje za dodatnih 36 časova ako je to nužno radi prikupljanja dokaza za krivično djelo zbog koga je uhapšen, a koje je k.d. organizovanog kriminala.“ U stavu 3, predlažemo da se ne propisuje rok za izjavljivanje žalbe na rješenje o zadržavanju ili da taj rok bude 24h.“	Predlog se ne prihvata. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakonika o krivičnom postupku iz 2015. godine produženo je vrijeme zadržavanja osumnjičenog lišenog slobode od strane državnog tužioca sa 48 na 72 sata, iz kojeg razloga je u stavu 3 precizirano da osumnjičeni i njegov branilac mogu izjaviti žalbu protiv rješenja o zadržavanju u roku od 8 časova od časa prijema rješenja (član 267).
35.	Akcija za ljudska prava (HRA)	U članu 302 stav 2 mijenja se i glasi: 2) “Kad je sporazum o priznanju krivice podnesen prije podizanja optužnice, odnosno podnošenja optužnog predloga ili privatne tužbe o njemu odlučuje vijeće iz člana 24 stav 7 ovog zakonika.” Stav 3 mijenja se i glasi: 3) “Kad je sporazum o priznanju krivice podnesen nakon podizanja optužnice, odnosno podnošenja optužnog predloga ili privatne tužbe o njemu odlučuje vijeće, odnosno sudija pojedinac iz člana 24 stav 2 ovog zakonika.”	Predlog se ne prihvata. Crnogorski model sporazuma o priznanju krivice, kako je propisan u zakonu, odiše evropskim vrijednostima, ne samo po pitanju poštovanja kontinentalne evropske tradicije uređenja krivičnog postupka, nego i propisivanja garancija zaštite okrivljenih i žrtava krivičnih djela. Ipak, postoje pojedini segmenti u postupku koji traže dodatno usaglašavanje sa aktuelnim standardima razvijenim najviše u pravu Savjeta Evrope i praksi Evropskog suda za ljudska prava. S tim u vezi, a imajući u vidu ranjive kategorije kada govorimo o pojedinim krivičnim djelima, izvršene su izmjene odredbi ZKP-a kojima se reguliše Sporazum o priznanju krivice.

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: **Podgorica, 13. septembar 2022.**

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacрта zakona, odnosno strategije: **Direktorat za krivično i građansko zakonodavstvo.**

